

בש"פ 3955/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3955/14

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"א בסיון התשע"ד (9.6.2014)

בשם המבקשת: עו"ד נעימה חנאווי

בשם המשיב: עו"ד ניל סיימון

החלטה

א. בקשה להארכת מעצר של המשיב - השלישית במספר - בתשעים ימים, מיום 11.6.14 או עד למתן גזר דין בת"פ 23151-04-13 בבית משפט השלום ברמלה, לפי המוקדם, בגדרי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996. הפרשה עניינה עבירות אלימות במשפחה.

רקע והליכים

עמוד 1

ב. כעולה מכתב האישום שהוגש (ביום 12.4.13), המשיב הוא סבם של ארבעה קטינים, המתגוררים כולם עם אמם, כלתו של המשיב (להלן המתלוננת), המשיב ורעייתו. נסיבות הפרשה מפורטות בשני אישומים שונים, כדלקמן: על פי האישום הראשון, ביום 2.4.13, בסמוך לשעה 02:30, התגלע ויכוח בין המשיב ובין המתלוננת. על פי הנטען, במהלך הויכוח דחף וקילל המשיב את המתלוננת ואת אחד הקטינים (להלן מ.ק.). בהמשך, לאחר שפנתה המתלוננת אל רעיית המשיב וביקשה את התערבותה, קילל המשיב את רעייתו, תקף אותה ואיים עליה בהוצאתה מן הבית ואף בהריגתה. בהמשך לכך ניגש המשיב למטבח, לקח סכין והחביאו. משניסה לשלוף את הסכין אל עבר רעייתו, תפס מ.ק. את ידו בכדי למנוע פגיעה בה. בתגובה, דחפו המשיב אל עבר הקיר ומ.ק. ספג מכה בראש. בהמשך, תקף המשיב את המתלוננת, ואיים עליה כי ככל שיתלוננו למשטרה על מעשיו, הוא ישרוף חלק מהקטינים. לאחר מכן, הורה המשיב למ.ק. לצאת מן הבית. לאחר שזה סירב, ניסה המשיב להוציא אותו בכוח מן הבית, תוך שהוא מכה וחונק אותו. המשיב אף איים על מ.ק. בהריגה ורדף אחריו כאשר בידו סכין. מ.ק. נס מן המקום והזעיק את המשטרה. על פי האישום השני, ביום 22.8.12, בסמוך לשעה 17:30, בשל סירובו של אחד מהקטינים לצאת מהחדר, השליך המשיב לעברו כוס זכוכית, אך זו לא פגעה בו.

ג. בגין מעשים אלה, מייחס כתב האישום למשיב, במסגרת האישום הראשון, עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, תקיפת בת זוג לפי סעיף 379 בנסיבות סעיף 382(ב)1 לחוק, תקיפה הגורמת חבלה ממשית לפי סעיף 380 לחוק ואיומים לפי סעיף 192 לחוק. במסגרת האישום השני, יוחסה למשיב עבירה של ניסיון לתקיפת קטין על ידי אחראי לפי סעיף 368ב(א) סיפא ביחד עם סעיף 25 לחוק.

הליכי המעצר

ד. עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים (מ"ת 13-04-23159); נטען לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמו של המשיב, ובין היתר: הודעת מ.ק. במשטרה, חקירות של שני הקטינים המעורבים בפרשה, תמלולי שיחות למוקד 100 בשני האירועים, דו"חות פעולה של שוטרים שהוזעקו למקום, והודעותיהם של המתלוננת ושל בני משפחה נוספים שנכחו בעת האירוע ולאחריו. כן נטען, כי קמות בעניינו של המשיב שלוש עילות מעצר; עילת מעצר סטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(5) לחוק המעצרים ועניינו עבירות אלימות כלפי בני משפחה; מסוכנות, לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק; וחשש לשיבוש, מכוח סעיף 21(א)(1)(א). כן צוין, כי לחובתו של המשיב ארבע הרשעות קודמות בעבירות סמים, רכוש ואלימות כלפי בני משפחה. נוכח האמור, טענה המשיבה כי אין בחלופת מעצר כדי להשיג את מטרת המעצר.

ה. ביום הגשת הבקשה ביקש בא כוח המשיב לדחות את הדיון בה כדי ללמוד את התיק. הדיון נדחה ליום 17.4.13, ובית המשפט הורה על מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת. הדיון נדחה שוב בהסכמה ליום 25.4.13, ואז ביקש בא כוח המשיב להורות על קבלת חוות דעת פסיכיאטרית. משהסכימה המבקשת, הורה בית המשפט בהתאם. כן הורה על מעצרו של העורר עד להחלטה אחרת וקביעת דיון ליום 7.5.13. בדיון (שקיום ביום 9.5.13), עדכן בא כוח המשיב את בית המשפט, כי חוות הדעת הפסיכיאטרית מצאה את המשיב כשיר לעמוד לדיון, וביקש לבחון את האפשרות להגיש חוות דעת מטעם הסיניגוריה. כן הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר. בדיון ביום 27.5.13 הסכים בא כוח המשיב למעצרו עד תום ההליכים, ובית המשפט הורה על כך בהתאם.

ו. בטרם חלפה תקופת המעצר, עתרה המבקשת להארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים נוספים (בש"פ 8895/13). בהחלטתו מיום 9.1.14, קיבל בית המשפט (השופט צ' זילברטל) את הבקשה באופן חלקי, והורה על

הארכת מעצרו של המשיב ב-60 יום החל מיום 12.1.14. נוכח קצב ההתקדמות האיטי של ההליכים, הורה בית המשפט על קבלת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. בתסקיר שירות המבחן, שנדון ביום 6.2.14, צוין כי המשיב מוכר למערכת הפסיכיאטרית שנים רבות על רקע אנטי סוציאליים באישיות ונטייתו לגלוש למצבים פסיכויטיים, אך הוסיף כי באשפוזו האחרון נמצא כשיר לעמוד לדין. בשיחה עם המשיב התרשם השירות, כי הוא אינו מכיר בבעייתיות הכרוכה בהתנהגותו, ונשקפת סכנה למתלוננת ולילדיה. לבסוף ציין שירות המבחן, כי המשיב לא הציע חלופת מעצר. השירות לא בא איפוא בהמלצה על שחרורו של המשיב. ביום 20.2.14 התקבל תסקיר משלים, אשר בחן חלופת מעצר אפשרית, במסגרתה ישהה המשיב בביתו תחת פיקוחה של רעייתו. שירות המבחן לא המליץ על שחרור המשיב לחלופה זו, נוכח הסיכון למתלוננת וילדיה, וכן בעקבות החשש כי המפקחת המוצעת לא תוכל להציב גבולות ולהוות דמות סמכותית. בדיון באותו יום דחה בית המשפט בקשה לעיון חוזר והורה על הארכת מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

ז. המדינה הגישה בקשה שניה להארכת מעצר ב-90 ימים נוספים (בש"פ 1514/14). ביום 6.4.14, ובהסכמת הצדדים הורה בית המשפט (השופט נ' סולברג) על הארכת מעצרו של המשיב עד ליום 10.6.14. כן הורה על הגשת תסקיר לבחינת שחרור בתנאי מעצר בית, ותוך שמירת טענות.

ההליכים בתיק העיקרי

ח. מהלך הדיונים בתיק העיקרי, מיום הגשת כתב האישום ועד ליום 31.12.13 מפורט בבש"פ 8895/13. בתמצית ייאמר, כי לאחר שכפר המשיב בכתב האישום בדיון מיום 2.6.13, התקיימו בין התאריכים 15.9.13 ו-19.12.13 6 ישיבות הוכחות בהן נשמעו 13 עדי תביעה והחלה להישמע עדותה של המתלוננת. המשך חקירתה נקבע ליום 31.12.13, אולם ביום זה לא התייצבה בבית המשפט, אף לאחר שהוצא נגדה צו הבאה. ביום 15.1.14 קבע בית המשפט מספר מועדי הוכחות לתחילת חודש פברואר והורה על ביצוע צו ההבאה כנגד המתלוננת. ביום 30.1.14 הגישה בא כוח המבקשת בקשה לדחות את המועדים שנקבעו לימים 3.2.14 ו-4.2.14, בשל כך שצו ההבאה לא היה תקף למועדים אלה, ומטעמים הקשרים בחוקרת הילדים ובשטרות. בית המשפט קבל את הבקשה, והוציא צו הבאה למתלוננת ליום 9.2.14. ביום 9.2.14 התקבל עדכון כי המתלוננת מאושפזת ועל כן אין ניתן לבצע את צו ההבאה נגדה. בשל התנגדות בא כוח המשיב לחקור את השטרות, דחה בית המשפט את הדיון ליום 22.4.14, וקבע מועדים נוספים לימים 5.6.14 ו-8.6.14. כפי שהתברר בדיון, מועדים אלה לא קוימו.

הבקשה הנוכחית

ט. בבקשה הנוכחית, על פי הוראות סעיפים 61 ו-62 לחוק המעצרים, נטען כי ניתן ללמוד על מסוכנותו של המשיב מנסיבות מעשיו וכן מהרשעות קודמות שלחובתו בעבירות אלימות ורכוש, וביניהן עבירות אלימות במשפחה. לדבריה, שירות המבחן בחן את האפשרות לחלופת מעצר, אך לא בא בהמלצה לשחרר את המשיב, ומשכך גם בית המשפט המחוזי לא ראה בחלופה המוצעת כזו שתפיג את חשש המסוכנות בעניינו של המשיב. לטענת המבקשת, בנסיבות אלה יש להאריך את מעצרו של המבקש, וככל שתוצע חלופת מעצר אחרת, ניתן יהיה להעריך מחדש את שחרורו. כן הוסיפה המבקשת, כי היא ערה לקצב ההתקדמות האיטי של התיק, ואולם ציינה כי זה נבע מאי התייצבותה של המתלוננת. כן הוסיפה, כי כעת קבועים שני מועדי הוכחות לחודש יוני, וכי יש לקוות שהתיק יתקדם באופן משמעותי במהלך תקופת ההארכה המבוקשת.

י. באת כוח המדינה עידכנה כי קבועות שתי ישיבות, ב-17 וב-23 דנא, ובמסגרתן עשויה להסתיים פרשת התביעה. ב-17.6.14 תעיד חוקרת הילדים שעדותה נדחתה עד הנה, ובכך תיתם פרשת התביעה, ובמועד האחר תחל פרשת ההגנה. לשיטת המדינה, המסוכנות גבוהה ובעינה עומדת, והפרקליטות סברה, לעניין החלטתו של השופט סולברג, כי תסקיר חדש כרוך בפניה של ההגנה והצעות חלופה שאינה בבית המשיב; זאת במיוחד מששבו כלתו וילדיה המתלוננים לביתו (עם בנו ששוחרר ממאסר) - ועל כן אין מקום לשחרור לביתו.

יא. בא כוח המשיב טען כי היתה החלטה מפורשת של השופט סולברג לתסקיר והוא דאג להעבירה לשירות המבחן, והיה צורך איפוא ליתן תסקיר. בנוסף, בדיון ב-22.5.14 דחה בית המשפט את עדותה של חוקרת הילדים כיון שתמצית טבלה שהכינה בדבר מושאי עדותה כוללת פרמטרים שהם "מורה דרך" לעניין מסקנות בדבר מהימנות הקטין, ולכן מדובר בחומר חקירה מובהק לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982, שהיה מקום למסירתו, ולכן נדחה הדיון. עוד טען הסניגור, כי פרשת ההגנה תכלול עדות המשיב וכנראה רעייתו, ואחר כך יבוא מועד סיכומים, התיק יארך עוד זמן ועל כן היה מקום לדאוג לתסקיר. נטען גם כי המשיב יכול לשוב לביתו, בהיעדר חלופה אחרת, שכן גם אחרי סיום ההליכים ממילא ישוב לשם. יצוין כי לטענת המדינה הטבלה שהכינה חוקרת הילדים אינה חומר חקירה, גם אם המדינה לא עררה על החלטתו של בית משפט השלום.

הכרעה

יב. תחילה עלי לציין, כי לא אוכל להבין מדוע לא קוימה החלטת השופט סולברג מ-6.4.14 לעניין תסקיר, וחלפו חודשיים; החלטות שיפוטיות יש לקיים כפשוטן, ולא ליתן להם פירושים כמדרשן בעיני הדורש. שירות המבחן לא היה בדיון בפניי ואיני רואה מקום לומר דבר לגביו, אך אבקש התייחסותו בתוך שבוע. מכל מקום, יש לקיים את ההחלטה גם אם אנו מצויים בשלב מתקדם מאוד של המשפט, והתסקיר יוגש בתוך 15 יום לבית המשפט המחוזי, שיחליט כטוב בעיניו. התסקיר הוא הכרחי, שהרי ברי לעת הזאת שאין מקום במהלך המשפט להחזיר את המשיב לביתו אם אכן מצויים בו המתלוננת והקטין, נושא הטעון בדיקה עובדתית על-ידי שירות המבחן; כמובן תמונה שונה עשויה להיות אם אינם מצויים בבית. כך או אחרת, נוכח עברו של המשיב הכולל גם תקיפות לרבות תקיפת קטין ומאסרים, ואופי התיק, אין מקום לשקול שחרור ללא תסקיר. וכמובן, שיקול הדעת מסור לבית המשפט שלמעצר לאחר התסקיר ולפי הנסיבות.

יג. עלי להעיר גם כי מצער שהפרוטוקול מבית משפט השלום מ-22.5.14 לא צורף לבקשה, והדבר אומר דרשני בפרקליטות, אף ששגגה לעולם חוזרת.

יד. לגופם של דברים, משפט זה אמור להסתיים ממש בהקדם, כיון שעסקינן בהארכה שלישית, ואני מקדים תודה לבית משפט השלום על כל זירוז אפשרי. בשלב זה אני מאריך את המעצר ב-45 יום מ-11.6.14, בנתון להכרעה בעקבות התסקיר.

ניתנה היום, י"ב בסיון התשע"ד (10.6.2014).

